

Szkolne Oko

W tym numerze;

Gimnazjum w oczekiwaniu Świąt Bożego Narodzenia.
Str.2

Konkurs „Mistrz Ortografii“. Str.2

Wycieczka do Akademii Wojskowej. Str.2-3

Wycieczka edukacyjna do Birż. Str.3-4

Ciekawostki o Marii Konopnickiej. Str.4

Zwyczaje i obrzędy bożonarodzeniowe w różnych krajach.
Str.5-6

Przysłowia o grudniu. Str.6

Konkurs na najpiękniejszą świąteczną laurkę. Str.7

Zwyczaje noworoczne na świecie. Str.7-8

Życzenia na święta. Str.8

Życzenia urodzinowe. Str.8

Gimnazjum w oczekiwaniu Świąt Bożego Narodzenia

Każda klasa miała za zadanie przyszykować swój gabinet do Świąt Bożego Narodzenia. Cała społeczność gimnazjum jest zachwycona wykonaną przez uczniów pracą i dziękuje wszystkim za stworzenie magicznej atmosfery.

Konkurs „Mistrz Ortografii“

Krajowy konkurs „Mistrz Ortografii“ uczniów klas 10 odbył się 21 grudnia w Domu Kultury Polskiej. Z naszego gimnazjum uczestniczyły dwie uczennice: Katarzyna Chodorowicz i Katryna Pipilewicz z IIG klasy.

A oto wypowiedzi samych uczestniczek.

Katarzyna Ch.: 21 grudnia z Katryną jeździłyśmy na konkurs „Mistrz Ortografii”. Na konkursie ortografii zebrali się uczniowie, którzy najlepiej piszą dyktanda. A więc to było dobrym doświadczeniem, gdyż mogłam lepiej zrozumieć pisownię i udoskonalić poziom języka ojczystego. Podczas dyktanda wszyscy byli skupieni na pisaniu. Po napisaniu każdy z uczestników dostał dyplom i prezent. Bardzo mi się spodobało i jeszcze nieraz chciałabym uczestniczyć w takich konkursach.

Katryna P.: Uczestniczyć w konkursie „Mistrz ortografii” bardzo się spodobało. Pisaliśmy niezbyt trudne, lecz i nie tak łatwe dyktando, którego tematem była 50. rocznica odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie. Atmosfera podczas całej imprezy była sprzyjająca, uroczysta. Otrzymałyśmy nagrody w postaci dyplomów za udział i słodycze. Myślę, że takie konkursy są bardzo pożyteczne, gdyż pozwalają polepszyć i sprawdzić swoje umiejętności ortograficzne.

Podróże i wycieczki

Wycieczka do Akademii Wojskowej

W chłodny dzień 7 grudnia całą naszą klasą odwiedziliśmy Litewską Akademię Wojskową im. gen. Jonasa Žemaitisa. Oficerowie, którzy nas spotkali, kazali nam ustawić się w szeregu i maszerować przez teren akademii. Major, który prowadził objazd, opowiadał o życiu wojennych, nauce w akademii, o cechach tego zawodu, stopniach i misjach wojskowych. Dowiedzieliśmy się, że ta akademia - to uniwersytet.

Nam było ciekawe to, że Akademia Wojskowa prowadzi też wykłady z przedmiotów cywilnych i zajęcia artystyczne: w akademii jest chór, teatr i studio tańca. Zwiedziliśmy sale gimnastyczne, audytoria i pokoje kadetów. Największe wrażenie na nas wywarł udział w konkursie „Szlak Partyzana Jana Żemaitisa”. Dali nam też potrzymać prawdziwą broń: pistolety, karabiny, karabin maszynowy. Wycieczka była bardzo ciekawa i wszystkim się spodobała.

Patryk Surwiło, IIG kl.

Wycieczka edukacyjna do Birż

Podróże kształcą i rozwijają, są też przyjemną atrakcją, wspaniałą przygodą. A więc 17 grudnia wszyscy, którzy lubią podróżować, mieli okazję zwiedzić kolejny ciekawy zakątek naszego kraju, jakim są Birże.

Na tę wycieczkę wybrali się uczniowie z klas: IVG, IIIIG, IG, 7a, a także 8 pań. Droga była niebliska, ale szczęśliwie dotarliśmy na miejsce. Naszym pierwszym obiektem do zwiedzania było muzeum w zamku, który był kiedyś własnością Radziwiłłów. Przypomina się „Potop” H. Sienkiewicza, w którym opisany jest ten zamek w Birżach i tam też toczy się akcja powieści, kiedy to pan Wołodyjowski i Zagłoba oraz ich przyjaciele byli więzieni w tym zamku i tam też mieli zginąć z rąk Szwedów, ale śmierci udało się uniknąć.

W muzeum obejrzeliliśmy kilka sal, w których znajdują się różne eksponaty historyczne z wykopalisk archeologicznych: dawna broń, upiększenia, naczynia, kafle dla pieców, kufry, w których kiedyś przechowywano różne kosztowne przedmioty rodzinne oraz skarbiec. W niektórych salach zgromadzono przedmioty użytku codziennego, dzieła sztuki rzemieślniczej. Tak przechodząc z komnaty do komnaty, słuchaliśmy uważnie pani przewodnik, która ciekawie opowiadała o historii zamku. Także nowe technologie pomogły nam bardziej odtworzyć wydarzenia historyczne sprzed wieków. Zamek otoczony jest parkiem, który się znajduje nad jeziorem Szyrwena (jest to najstarszy sztuczny staw w Europie). Teren razem z zamkiem naprawdę robi wrażenie.

Nie mniejsze wrażenie zrobił na nas najdłuższy most dla pieszych w Litwie przez jezioro Szyrwena. Na przeciwległej stronie jeziora od zamku Radziwiłłów na wyspie Ostrów znajduje się piękny pałac Tyszkiewiczów, który był zbudowany w XIX w. w stylu włoskiej willi. Nad pałacem wznosi się wysoka czworoboczna wieża z galerijką obserwacyjną. Największą atrakcją była droga do tego pałacu przez ten właśnie długi most, wynoszący 525 m. Pałac otacza rozległy park w stylu angielskim o powierzchni 40 ha. Zamek Radziwiłłów i pałac Tyszkiewiczów – to zabytki, które są chlubą nie tylko miasta Birże, lecz i całej Litwy.

Dalsza nasza podróż trwała do okolic znajdujących się wokół Birż, a właściwie pojechaliśmy na wieżę widokową Kirkiłów, która jest zbudowana w rezerwacie krajobrazu przyrody. To dopiero była atrakcja! Wieża w kształcie księżyca ma wysokość 32 m. A kiedy się wchodzi w górę, to ma się wrażenie, że jakby się wchodziło na wieżę Eifla. Teren wokół wieży otoczony jeziorkami, które powstały z zapadlisk w ziemi i które tworzą w całości jedno wielkie jezioro. A więc krajobraz wokół wieży jest naprawdę uroczy. Dalej dowiedzieliśmy się, że wokół Birż często dochodziło do zapadlisk ziemi, wskutek czego tworzą głębokie jamy w kształcie lejów lub wąwozów czy jarów. I oto mieliśmy okazję obejrzeć takie jary w Birżajskim Regionalnym Parku. Szczególnie wyróżnia się Krowi Jar, o którym wysłuchaliśmy ciekawej legendy. Na podstawie tej legendy można zrozumieć, na ile niebezpieczne są takie zapadliska ziemi.

Tak pełni wrażeń i emocji wieczorem ruszyliśmy w drogę powrotną. Trzeba jeszcze wspomnieć o kilku mniej ważnych momentach naszej podróży, że zjedliśmy pyszny obiad w restauracji zamkowej, która się nazywa „Pilies skliautai” („Sklepienia zamku”). Po obiedzie pozwoliliśmy sobie na fotosesję w centrum miasta przy świątecznej choince. A przed odjazdem do domu zajechaliśmy po drodze na zakupy, aby wrócić do domu z gościńcem z Birż. Cała wycieczka edukacyjna była udana. Do organizacji wycieczki najczęściej się przyczyniła pani od historii Rasa Jachimowiczienė oraz pani Lilia Jeremiejewa, za co im i dziękujemy!

Regina Iwaszko

Ciekawostki o Marii Konopnickiej

Maria Konopnicka urodziła się 23 maja 1842 roku w mieście Suwałki.

Maria Konopnicka żyła 68 lat.

Maria Konopnicka zmarła na zapalenie płuc we Lwowie w 1910 roku.

Maria Konopnicka tworzyła pod różnymi pseudonimami takimi jak: „M. K.”, „K.”, „Ko-mar”, „Jan Sawa”, „Marko”, „Jan Waręż”, „Humanus”, „Ursus”, „Mruczysław Pazurek”.

Jako dwudziestolatka, Maria wyszła za mąż za starszego o dwanaście lat, zubożałego ziemianina, Jarosława Konopnickiego herbu Jastrzębiec.

W czasie dziesięciu lat małżeństwa Maria urodziła ośmioro dzieci, z których dwoje zmarło zaraz po urodzeniu.

Konopnicka dobrze знаła język niemiecki, francuski i rosyjski.

Konopnicka swoje dzieci dzieliła na te "dobre" i te "złe".

Konopnicka zajmowała się także krytyką literacką, którą uprawiała na łamach "Kłosów", "Świtu", "Gazety Polskiej", "Kuriera Warszawskiego".

W czasie okupacji hitlerowskiej cała twórczość Marii Konopnickiej trafiła na niemieckie listy proskrypcyjne jako szkodliwa i niepożądana z przeznaczeniem do zniszczenia.

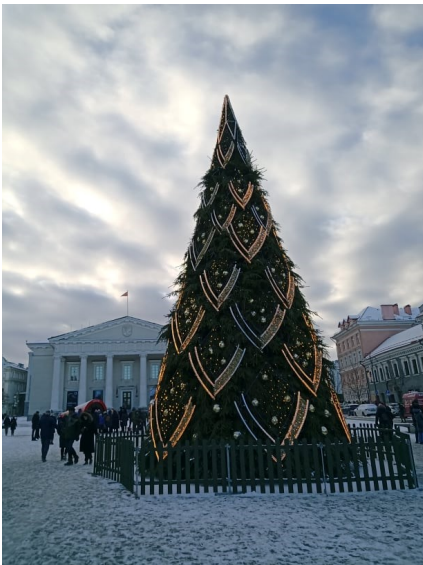
Dobrała Anna Kuckiewicz, IIG kl.

Źródło <https://ciekawostki.online/ciekawostki/460/o-marii-konopnickiej/2/>

Zwyczaje i obrzędy bożonarodzeniowe w różnych krajach

W Polsce wieczerza wigilijna rozpoczyna się po zapadnięciu zmroku, gdy na niebie pojawia się pierwsza gwiazda. Wtedy cała rodzina gromadzi się w jednym pokoju, przy stole nakrytym białym obrusem. Pod nim rozłożone jest siano. Kiedy już wszyscy domownicy staną wokół stołu, najstarsza osoba w rodzinie rozpoczyna modlitwę, odczytuje fragment Pisma św. o narodzinach Jezusa, następnie bierze z talerzyka biały opłatek, podchodzi do każdego, łamie się nim i składa życzenia. W tym dniu wspomina się wszystkich, którzy nie mogą być z nami. To z myślą o zmarłych i o każdym, kto nie ma gdzie spędzić tego wieczoru, leży na stole dodatkowe, puste nakrycie. W czasie Wigilii najważniejszy jest opłatek i zawsze pierwszy. Dopiero gdy podzielimy się opłatkiem, możemy skosztować czerwonego barszczu z uszkami, czarnego maku, brązowych orzechów i srebrnych ryb. Przedtem nie wypada śpiewać nawet kolęd.

W Hiszpanii odpowiednikiem opłatka jest chałwa. Przed Bożym Narodzeniem każda rodzina hiszpańska zaopatruje się w nową szopkę. Wigilijna wieczerza rozpoczyna się po pastercie. Następnie wszyscy wychodzą na ulice oświetlone tysiącami barwnych żarówek, śpiewają kolędy, tańczą i bawią się do rana. Głównym daniem jest pieczona ryba oraz "ciasto Trzech Króli", w który zapieka się drobne upominki. Prezenty rozdawane są 6 stycznia w święto Trzech Króli, na pamiątkę darów, które Jezus otrzymał od mędrców ze Wschodu.

W Wielkiej Brytanii wigilijny posiłek zaczyna się w południe w ścisłym gronie rodzinnym. Obiad, bo trudno tu mówić o wieczerzy, składa się z pieczonego indyka i "płonącego puddingu". Wieczorem w Wigilię angielskie dzieci wywieszają swoje pończochy za drzwi, by nazajutrz rano odnaleźć je wypełnione prezentami. Tu narodził się zwyczaj pocałunków pod jemiolą wiszącą u sufitu. Taki pocałunek przynosi szczęście i spełnienie życzeń. Londyn jest ojczyzną pierwszych kartek z życzeniami. W 1846 roku Jon Horsley z Anglii zaprojektował pierwszą kartkę świąteczną z napisem "Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku".

W Szwecji Święta Bożego Narodzenia rozpoczynają się w pierwszą niedzielę adwentu. Tradycyjna szwedzka ucztka składa się z iutfisk, czyli rozmoczonej suszonej ryby o dość mdłym smaku. Potem podaje się galaretkę wieprzową, główiznę i chleb, a na deser pierniczki. Nie stawia się wolnego nakrycia na stole, ale za to odwiedza się samotnych. Szwedzi nie śpiewają kolęd, lecz tańczą wokół choinki.

W Niemczech "Boże Narodzenie" obejmuje trzy dni: 24 grudnia - "Wigilię", pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia, narodziny Jezusa Chrystusa (25.12.) i drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia (26.12.). W Wigilię w chrześcijańskich rodzinach przed lub po uczestnictwie w Mszy Świętej zapala się świece na choince i wtedy rozpoczyna się "gwiazdka" tzw. "Bescherung". Śpiewa się lub słucha się kolęd i członkowie rodziny obdarowują się wzajemnie prezentami. Dzieciom opowiada się legendę mówiącą, iż prezenty przyniósł Święty Mikołaj lub Dzieciątko Jezus. Wiele rodzin wynajmuje nawet Mikołaja, którego rolę odgrywają studenci przebrani w kostium. W pierwszym i drugim dniu Świąt Bożego Narodzenia wielu ludzi udaje się do kościoła na świąteczne msze. 25 i 26 grudnia są dniami świątecznymi wolnymi od pracy.

Greckie Boże Narodzenie jest spokojnym, uroczystym okresem. Gorący okres rozpoczyna się 6 grudnia w dniu Świętego Mikołaja, kiedy to wszyscy wymieniają się podarunkami i trwa aż do 6 stycznia - święta Trzech Króli. Na dzień przed Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem dzieci śpiewają coś na wzór kolęd, chodząc od domu do domu. Te kolędy mają błogosławić domostwa. Często kolędy te są śpiewane przy akompaniamencie małych metalowych trójkąćików i małych glinianych bębenków. Za śpiew dzieci często nagradzane są słodyczami i suszonymi owocami. Na prawie każdym stole można znaleźć Christopomo (Chleb Chrystusa). Jest to okrągły bochenek ozdobiony na szczycie krzyżem, wokół którego ludzie stawiają symbole z ciasta przedstawiające wszystko to, co oznacza długotrwałość. Jeśli biesiadnicy pochodzą z wyspy i są rybakami na ich stole zobaczysz chleb z rybą. Choinki nie są powszechnie używane w Grecji, a prezenty są wręczane 1 stycznia.

We **Francji**. Święta Bożego Narodzenia pełnią we Francji bardzo ważną rolę. Są to święta rodzinne. Francuzi wręczają sobie ręcznie robione kartki świąteczne oraz kupują prezenty. We Francji, w przeciwieństwie do Polski, nie ma Wigilii. Francuzi biorą udział we mszy, a 25 grudnia siadają do wspólnego obiadu. W ten dzień je się indyka nadziewanego kasztanami i pije dużo szampana. We Francji dzieci wierzą, że to mały Jezus przynosi im prezenty, które w wigilijną noc wkłada do bucików ustawionych przy kominku.

We **Włoszech** Święta Bożego Narodzenia mają tysiącletnią tradycję. Włosi wysyłają wiele kartek z życzeniami do rodziny i przyjaciół. 8 grudnia ubiera się choinkę oraz budowane są żłobki w kościołach. 24

grudnia obchodzona jest Wigilia - uroczysta kolacja, podczas której jedzone są typowe włoskie ciasta - penettone i pandoro, a także nugat, migdały i orzechy laskowe. Włosi biorą udział w Pasterce. W czasie Bożego Narodzenia rozdają prezenty. Centralne ulice Rzymu zdobią wielkie choinki.

Na **Węgrzech** w czasie świąt organizuje się wielkie bale dla dzieci. Najważniejszy z nich odbywa się w stolicy kraju, Budapeszcie, w budynku Parlamentu. Uczestniczą w nim znani aktorzy i artyści. Pod obrus leżący na stole wkłada się sianko. Wyciągnięcie najdłuższego źdźbła wroży długie życie. W czasie Wigilii i Świąt Bożego Narodzenia Węgrzy jedzą pieczonego indyka, zupę rybną oraz rosół z kury. Na stole nie może zabraknąć ciasta z makiem, bo mak zapewnia rodzinie miłość.

W **Austrii** po piątej po południu rozbrzmiewa w oknach mały dzwoneczek. To znak, że rozpoczyna się świąteczna kolacja. Austria jest ojczyzną jednej z najpiękniejszych kolęd na świecie "Stalle Nacht, heilige nacht" (Cicha noc, święta noc).

W **Danii** na Wigilię podaje się słodki ryż z cynamonem i pieczoną gęś z jabłkami. Tradycyjnym daniem jest budyń z ryżem, w którym gospodyni ukrywa migdał. Kto go znajdzie, ten dostaje świnkę z marcepanu, która zapewnia szczęście przez cały rok.

W **Meksyku** już 15 grudnia wiesza się pod sufitem piniatę - gliniane naczynie wypełnione słodyczami. Pod nią gromadzą się dzieci. Jedno z nich rozbija piniatę kijem, co rozpoczyna wyścig w zbieraniu słodyczy. Głównym daniem wigilijnym jest wędzony dorsz z papryką i oliwą oraz małymi grzankami. Podaje się również pieczonego indyka, owoce, słodycze.

Dobrała Katrina Pipilewicz, IIG kl.

Źródło: <https://www.bibliotekawszkole.pl/inne/gazetki/62/index.php>

Przysłowia o grudniu

Mroźny grudzień, wiele śniegu, żyzny roczek będzie w biegu.

W pierwszym tygodniu grudnia, gdy pogoda stała, będzie zima długo biała.

Grudzień jaki, czerwiec taki.

Suchy grudzień stoi za to, że sucha wiosna i suche lato.

Jeśli w grudniu często dmucha, to w marcu wciąż plucha.

Gdy w adwencie szadź na drzewach się pokazuje, to rok urodzajny nam zwiastuje.

Grudzień zimny, śniegiem pokryty, daje rok w zboże obfity.

Czwarty grudzień jaki, cały grudzień taki, piąty grudzień - stycznia czyni znaki, szósty grudzień luty przepowiada, siódmy grudzień nam o marcu gada.

Dobrał Patryk Surwillo, IIG kl.

Konkurs na najpiękniejszą świąteczną laurkę

Zespół naszej szkolnej gazetki w grudniu miesiącu przeprowadził wśród uczniów klas początkowych konkurs na najpiękniejszą świąteczną laurkę. Trzeba powiedzieć, że początkowiaci aktywnie przyjęli udział w tym konkursie i wykonali aż około 60 laurki.

Dziękujemy wszystkim dzieciom, które przyjęły udział w konkursie, a także paniom i rodzicom, którzy zachęcili ich do wykonania laurki lub w jakiś sposób pomogli ją wykonać.

Ogłaszamy wyniki konkursu laurki:

I miejsce:

Nelija Filipowa 1 kl.

Andrzej Dwinel 3 kl.

II miejsce:

Marija Filipowa 2 kl.

Robertas Barnis 2c kl.

Dominykas Starotitorovas 2c kl.

Emilija Kondratovičiūtė 4c kl.

III miejsce:

Joana Dijak - zerówka

Ewa Ulewicz 1 kl.

Oskar Dawlewicz 3 kl.

Justyna Nenartowicz 3 kl.

Tajus Patrikas Starotitorovas 4c kl.

Gratulacje zwycięzcom ! Wszyscy zdobywcy I, II i III miejsca otrzymali nagrody w postaci piórniczków, flamastrów i innych rzeczy. Pozostali uczestnicy też otrzymali symboliczne nagrody.

Zwyczaje noworoczne na świecie

Pierwsi Nowy Rok witają mieszkańcy wyspy **Kiribati**, na **Pacyfiku**. U nich z najbardziej rozpowszechnionych zwyczajów noworocznych, jest zjedzenie dwunastu winogron podczas witania nowego roku.

W **Meksyku** poza spożywaniem winogron w rytmie wybijanym przez dzwon. Należy także na tę jedyną w roku noc założyć czerwoną bieliznę. Dzięki temu w najbliższym roku odnajdzie się miłość swojego życia.

Jedną ze zwyczajów noworocznych w **Brazylii** w sylwestrową noc ubierać się od stóp do głów w kolor biały. Ma to mieszkańcom przynieść szczęście i pokój na nadchodzący rok.

Kolumbijczycy szyją specjalną lalkę, która ma symbolizować miniony czas. Wkładają do niej niechciane drobiazgi. Jest symbolem wszystkiego co minione i niechciane, także przeszłe przykre zdarzenia. O północy lalkę podpalają, by utworzyć szczęściu drogę.

Ekwadorczycy szyją Años Viejos, czyli kukły symbolizujące stary rok. Przygotowuje się je z papieru, starych ubrań i słomy i także tutaj zdarza się je wypełniać petardami. Stanowi ona całe skumulowane zło, które nadeszło w zeszłym roku. Przed samym powitaniem Nowego Roku na ulicach pojawiają się ludzie przebrani za wdowy. Ludzie są ubrani w łachmany, lamentują i proszą o datki. O północy mieszkańcy tego kraju żegnają się z maskarami, podpalając je, witając jednocześnie Nowy Rok, wierząc w nadchodzącą pomyślność.

W **Stanach Zjednoczonych** – w Nowym Jorku jest zwyczaj opuszczania ogromnej, odmierzającej czas kuli na sześćdziesiąt sekund przed rozpoczęciem Nowego Roku. Od swoich początków bez owej konstrukcji odbyła się tylko jedna zabawa sylwestrowa, z uwagi na trwającą wojnę i wyłączenie elektryczności.

Niemcom szczęście przynoszą różne drobiazgi np. koniczyna, kominiarz, świnia lub kamyk z dziurką, dlatego często właśnie te symbole wykorzystuje się odnajdując odpowiednie podarunki dla najbliższych i przyjaciół. W sylwestrową noc wróży się z wosku, ale zdarza się też z cyny.

Dobrała Aurelia Tumaitie, IIG kl.

Informacja wzięta z <https://bylestam.pl/zwyczaje-noworoczne-na-swiecie/>

Życzenia na święta

“W ten magiczny, świąteczny czas
Niech będzie radosny każdy z Was...
Kolorowej choinki, kolęd śpiewania,
Miodowego makowca, przy wigilijnym stole biesiadowania.

Bogatego Mikołaja, złotej gwiazdki z nieba,
Śnieżnego opłatka, a w Nowym Roku wszystkiego czego nam trzeba!”

<https://leonkameleon.pl/blog/zyczenia-swiateczne-zyczenia-bozonarodzeniowe>

Życzenia urodzinowe

Winszujemy wszystkim urodzonych w grudniu! Składamy moc życzeń: uśmiechu, zdrowia, radości, mnóstwa prezentów i gości, przyjaźni wielkich i małych, wielu przygód niebywałych, uśmiechu wesołego i wszystkiego, wszystkiego najlepszego!

Serdeczne życzenia dla: Pani Ireny Jurewicz, Gabrieli Karpowicz, Roberta Winckiewicza, Edgara Siemaszki, Andrzeja Krukowskiego, Andrzeja Glebowa, Milany Tankiewicz.

Redakcja:

Główny redaktor: Patryk Surwiło

Zastępca redaktora: Edgar Siemaszko

Dziennikarze: Patryk Surwiło, Regina Iwaszko, Anna Kuckiewicz, Katrina Pipilewicz, Aurelia Tumaitie

Opracowanie graficzne: Edgar Siemaszko

Opiekun redakcji: Regina Iwaszko